

Protocol zieke kinderen en medicijngebruik

Inhoudsopgave

- 1 Kinderziektes
- 2 Het kind wordt ziek bij de gastouder
- 3 Het verstrekken van medicijnen op verzoek
- 4 Medische handelingen
- 5 Toestemmingsformulier verstrekken medicatie

Ook tijdens opvang bij de gastouder kan het gebeuren dat een kind ziek wordt. Het kan dan voorkomen dat de vraagouder de gastouder verzoekt om het kind medicijnen toe te dienen. In dit protocol geeft Gastouderbureau Kids@home een voorschrift voor het omgaan met deze situaties. Alle gastouders die bij ons bureau staan ingeschreven zijn in het bezit van dit protocol en handelen in de geest hiervan. Wij achten het van belang dat gastouders weten wat te doen wanneer een kind medicatie behoeft. De heldere afspraken die hierover zijn gemaakt tussen vraag- en gastouder geven zekerheid en dragen bij tot vertrouwen. In dit kader wordt bij alle medicatie die wordt toegediend een verklaring ondertekend aanvullend aan dit protocol.

Er zijn vier situaties te onderscheiden:

1. kinderziektes
2. het kind wordt ziek bij de gastouder
3. het verstrekken van medicijnen op verzoek
4. medische handelingen

1. Kinderziektes

Bij onderstaande kinderziekte van het gastkind, gastouder of huisgenoot van de gastouder kan in overleg met gast- en vraagouder bekeken worden of er opvang kan plaatsvinden. Gastouder heeft hierin de beslissende stem:

- Waterpokken (tot de blaasjes zijn ingedroogd; besmetting vindt plaats voordat de blaasjes ontstaan maar ook door het vocht dat uit de blaasjes komt. Doordat kinderen zich niet bewust zijn van het besmettingsgevaar van het vocht, kunnen andere kinderen nog steeds besmet worden. Daarom is ervoor gekozen om kinderen niet te laten komen totdat de blaasjes ingedroogd zijn)
- Krentenbaard, tenzij de plek goed afgedekt kan worden met steriel gaas en kleding
- Hoofdluis tot de hoofdluis geheel verdwenen is (indien een broertje/zusje hoofdluis heeft, het wordt van de ouders verlangd dat zij de gastouder daarvan op de hoogte brengen).
- Vijfde ziekte
- Zesde ziekte
- Bof
- diarree
- braken
- Kinkhoest
- Mazelen
- Rode hond
- Roodvonk
- RS-virus
- hersenvliesontsteking
- geelzucht

2. Het kind wordt ziek bij de gastouder

Een kind dat ziek is, is in een rustige omgeving het beste af. Een ziek kind kan wellicht niet de aandacht krijgen die het nodig heeft, zonder dat dit ten koste gaat van het gastgezin. Daarnaast dient de gastouder te voorkomen dat andere kinderen besmet raken in geval van een besmettelijke ziekte. Als een kind overdag ziek wordt, worden de ouders op de hoogte gebracht. Zolang de gastouder de verantwoording denkt aan te kunnen, zal het zieke kind, in overleg met de ouder, die dag bij de gastouder blijven. In zijn algemeenheid, is de gastouder niet deskundig om een juiste diagnose te stellen, voor wat betreft het al of niet geven van bijvoorbeeld een paracetamol. De gastouder moet hiervoor dus altijd toestemming van de ouder vragen. Wellicht ten overvloede vermelden wij hier dat

ook bij het toedienen van paracetamol en dergelijke zelfzorgmiddelen, een verklaring ingevuld dient te worden.

In onderstaande gevallen adviseren wij gastouders de ouder direct te verzoeken het zieke kind meteen op te halen:

- Bij hoge koorts
- Bij plotselinge benauwdheid
- Wanneer het kind zich niet meer kan handhaven in het gastgezin
- Bij toename van pijn
- Bij verandering van houding (bijv. in elkaar krompen)
- Bij verandering van de huid (bijv. erg bleke of hoogrode kleur)
- Bij verandering van gedrag (bijv. onrust, afnemen van alertheid)
- Bij ernstige ongevallen

* In principe is het de ouder die bepaalt wat er moet gebeuren aangaande het zieke kind. De ouder neemt de beslissing al dan niet een (huis)arts te raadplegen. Alleen bij acuut gevaar zal de gastouder direct een arts inschakelen. Wanneer de ouder niet bereikbaar is, zal de gastouder zelf een inschatting maken en beslissen hoe te handelen in het belang van het kind.

* In noodgevallen belt de gastouder met de alarmcentrale: 112.

* De ouder informeert de gastouder altijd volledig over de gezondheid van het kind en vice versa.

* De gastouder behoort altijd op de hoogte te zijn gesteld wanneer een kind gevaccineerd is.

Bereikbaarheid

Het is belangrijk dat de ouder zorgt dat de gastouders altijd in het bezit zijn van de juiste telefoonnummers; van de ouder(s) en van de huisarts.

Algemene voorzorgsmaatregelen:

- Let op goede handhygiëne bij wondverzorging of insmeren met zalf of crème.
- Gebruik liever geen potjes crème, maar tubes of wegwerpflacons. Dan vermindert de kans op besmetting.
- Draag wegwerphandschoenen bij elk contact met bloed, wondvocht of andere lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn vermengd.
- Was met bloed bevulde kleding en linnengoed op 60°C.
- Een koortsthermometer wordt na gebruik gereinigd met water en zeep. Desinfecteer de thermometer voor en na gebruik met alcohol 70 %.

3. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken dus ook tijdens de opvanguren. Een aantal voorbeelden hiervan zijn: pufjes voor astma, antibiotica of zepillen bij toevallen. Ouders vragen dan de gastouder om deze middelen te verstrekken. In deze situatie is de toestemming van de ouders gegeven. Deze toestemming dient schriftelijk te worden vastgelegd omdat het niet altijd om eenvoudige middelen gaat, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden. Voor de schriftelijke toestemming dient onze 'verklaring medicijngebruik' te worden ingevuld en ondertekend door zowel vraag- als gastouder.

Enkele praktische adviezen aan de gastouder:

- Neem de medicijnen alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het betreffende kind.
- Lees goed de bijsluiter zodat u op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen van het medicijn.
- Noteer per keer op een aftekenlijst dat u de betreffende medicijnen aan het betreffende kind gegeven heeft.
- Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn, bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijke alarmnummer 112.
- Zorg in alle gevallen dat u alle relevante gegevens bij de hand heeft, zoals naam, geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van het kind, het medicijn, dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont (eventueel welke fout is gemaakt). Deze gegevens zijn terug te vinden in de verklaring medicijngebruik.

4. Medische handelingen

In hoog uitzonderlijke gevallen zal een ouder aan een gastouder vragen om handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen. Te denken valt daarbij aan het geven van sondevoeding of het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje. Dit zijn handelingen volgens de wet alleen door erkend opgeleide beroepsbeoefenaren zoals artsen en verpleegkundigen mogen worden uitgevoerd. Deze voorbehouden handelingen zijn in de wet omschreven omdat ze schade aan de patiënt kunnen toebrengen wanneer ze niet deskundig worden uitgevoerd. In principe mogen deze handelingen niet worden uitgevoerd door gastouders. In zeer

speciale gevallen kan hierop een uitzondering worden gemaakt in overleg met het gastouderbureau en de huisarts van het kind.

Richtlijnen hoe te handelen bij een calamiteit ten gevolge van het toedienen van medicijnen aan een kind

- Laat het kind niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen.
- Waarschuw en volwassene voor bijstand (of laat één van de kinderen even een volwassene ophalen, waarbij u duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen)
- Bel direct de huisarts en/of de specialist van het kind
- Bel bij een ernstige situatie direct het landelijke alarmnummer 112
- Geef door naar aanleiding van welk medicijn of welke medische handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt)
- Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens bij de hand hebt, of laat ze direct door iemand opzoeken, zoals: naam van het kind, geboortedatum, adres, telefoonnummer van ouder en/of andere door de vraagouder aangewezen persoon, naam en telefoonnummer van huisarts/specialist, ziektebeeld waarvoor de medicijnen of medische handelingen nodig zijn
- Bel de ouders (bij geen gehoor een andere door de ouders aangewezen persoon) en leg duidelijk uit wat er gebeurd is en vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd. In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan.

Aanvulling: Tijdens de jaarlijkse risico-inventarisatie en evaluatie veiligheid en hygiëne zal dit medicijn protocol ter sprake komen alsmede tijdens het evaluatiegesprek. Gastouders dienen in het bezit te zijn van het (blanco) ongevalregistratieformulier dat ingevuld dient te worden bij een (bijna)ongeval. U dient ook in het bezit te zijn van een ingevuld en ondertekend noodgevallenformulier. De verklaring medicijngebruik dient ingevuld en ondertekend te zijn indien er sprake is van het toedienen van medicatie. Indien noodzakelijk (bij baby's) dient eventueel een verklaring buik/zij slapen ingevuld en ondertekend te zijn. Ook vervoer heeft met veiligheid te maken en daarvoor gebruiken wij de verklaring vervoer die ook ingevuld en ondertekend aanwezig dient te zijn. Het protocol wiegendood, het protocol kindermishandeling en het pedagogisch beleidsplan zijn bij gastouder aanwezig en gastouder is bekend met de inhoud ervan. Eventueel benodigde aanvullende formulieren zijn te downloaden op onze website.